REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner. Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppeliks Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. — Publicări mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare ți.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 221. Brașov, Joi 5 (18) Octomvrie. 1900.

Nouele numiri de fișpani.

Scim, că atunci când a fost resturnat fostul ministru-președinte Banffy, pe care l'a înlocuit Szell, se ḑicea, că oposiția nu e îndreptată în contra partidului liberal dela putere, ci numai în contra persónei șefului ei și a guvernului. De altă parte contrarii lui Banffy, dintre liberali ca și dintre kossuthiști, declarau, că venirea la cârmă a lui Coloman Szell însémnă schimbare de sistem, inaugurare a unui regim mai cinstit și mai drept. Din declarațiile noului ministru-președinte cu faimósele lor devise, se putea conchide cam același lucru, întrucât se accentua în ele c'un deosebit aplomb, că Coloman Szell „voesce se guverneze cu dreptate, după drept și lege, tratând pe fiă-care în mod egal fără deosebire de confesiune și naționalitate“.

Fiind vorba dér de o schimbare décă nu tocmai de sistem, cel puțin de metod și tactică în guvernare, ar fi trebuit, credem, se urmeze logic ca toți aceia din ierarchia politică administrativă, cari au fost uneltele direcțiunei banffyste, se fiă înlocuiți cu alți bărbați aderenți ai nouei direcțiuni.

Acésta însĕ nu s'a întemplat. Szell și-a compus cabinetul aprópe tot numai din membrii fostului guvern și nu s'a făcut nici o schimbare nici între fișpani, remânênd în post tot cei-ce au funcționat sub Banfty. Abia acum după un an și jumĕtate actualul ministru-președinte s'a gândit de a face în corpul fișpanilor un fel de premenire pentru a asigura politicei sale un razim mai bun. A lăsat, póte, Szell anume se trécă atâta timp, ca opiniunea publică se se familiariseze mai întâiu cu ideia, că el tot în aceleași ape vré se înóte ca și antecesorul sĕu în ce privesce aspirațiunile naționale șoviniste ale Maghiarilor, cu deosebire numai, că el vré se procédă după formulele sale proprii de guvernare.

Seria nouelor numiri de fișpani au înaugurat'o cunoscutele șése numiri în comitatele din Ungaria. „P. Lloyd“ ne spune însĕ acum, că în scurt se va face și în șirul fișpanilor din comitatele Ardealului o schimbare esențială. Inceputul s'a și făcut în comitatul Brașovului cu demisiunea fișpanului Mihail de Maurer. S'a ḑis, că retragerea acestuia a urmat de bună voiă din considerațiuni de sănĕtate. Foile banffyste însĕ susțin sus și tare, că demisiunea fișpanului Maurer a urmat din causă, că a fost unul dintre aceia, cari au sprijinit în mod mai vĕdit politica șovinistă maghiară a lui Banffy. „Magyar Szó“ face acuma elogii numitului fișpan al comitatului Brașov, că a sprijinit pe Banffy din resputeri în acțiunea sa, prin care a oprit subvențiunea șcólelor române din Brașov, amenințându-le cu închiderea; pe când Coloman Szell a primit acésta subvenție pe séma șcólelor române. Il mai laudă, că în cestiunea numelor localităților a susținut politica de maghiarisare a lui Banffy în Brașov „cuibul de vespi al Sașilor și al Valahilor“ și că astfel și-a câștigat simpatia și recunoscința Maghiarilor din acest oraș.

Nu voim se intrăm aici în amĕnuntele rolului, ce l'a jucat numitul fișpan sub Banffy, înainte și după Banffy, timp de ḑece ani. Dér constatăm tactica agitatorică, ce o urmăresc malcontenții din grupul fostului ministru-președinte, de a ațîța pe Maghiarii și Secuii din Ardeal și din incidentul schimbărilor între fișpani, pe tema „politicei șoviniste maghiare“ înscrisă în mod demonstrativ pe drapelul lor.

Eri au fost preamăriți Sĕcuii din Sepsi-St.-Georgiu pentru „salutara ideiă“ de-a cere delăturarea legii naționalităților. Astăḑi se deplânge sórtea Maghiarilor din Brașov pentru casul, când noul fișpan, ce-l vor primi, nu va mai fi un fervent aderent al politicei banffyste. Așa crede Banffy ași prepara terenul pentru viitórele alegeri.

Congresul național-bisericesc.

(Raport special al „Gaz. Trans.“)

Sibiiu, 3 Octomvrie v.

Ședința III-a, Marți în 16/X 1900.

Ședința se redeschide la órele 10 a. m. Președinte: Archiepiscopul Ioan *Mețian.* notar: Nicolae *Ivan.* — De față e și P, S. Sa Episcopul Nicolae Popea. — Notarul ședinței precedente, Virg. Onițiu cetesce protocolul, care se autentică.

Deputații Ilie *Curescu,* și N. *Roxin* își cer concediu pe întrégă durata. Se acórdă.

Urméză momentul cel mai însemnat al ședinței de adi: Interpelarea deputatului Partenie *Cosma* relativ la renta bis. sf. Nicolae din Brașov. Interpelația a făcut adevĕrată sensație abținêndu-mĕ dela ori-ce comentarii o las se urmeze dimpreună cu vorbirea, cu care a întrodu-s'o:

Vorbirea și interpelația dep. P. Cosma.

In primăvara anului 1898 ca din senin ne-a surprins o cestiune forte ponderósă și tot-odată în situațiunea de atunci forte deliciósă, care, precum era pusă la cale, décă organele nóstre superióre bisericesci nu erau la înălțimea chiămării lor și nu observau cursa, ce ni-se punea, putea aduce gimnasiul nostru din Brașov în cel mai mare pericul.

Din partea guvernului de atunci adecă s'a sulevat cestiunea ajutorului, ce-l primeau șcólele nóstre din Brașov începênd din anul 1861 neîntrerupt în sume la început mai mici, dér în timpul din urmă în sumă de 38,500 lei dela statul României în puterea unei legi drept desdăunare pentru pierderea bunurilor și altor emolumente, ce au avut unul din proprietarii acelor șcóle, biserica Sfântului Nicolae din Brașov din vechime în România, cari însĕ în urma vicisitudinilor timpurilor se perduse devenind o parte din ele proprietatea statului.

Cu provocare la ordinul ministerial Nr. 559 din 1875 și la § 72 al articulului de lege XXX din 1883, ministrul de culte și instrucțiune publică prin ordinul sĕu din 18 Aprilie 1898 a declarat ajutorul acesta *de o subvențiune provenită dela stat strĕin, oprită prin amintita lege,* învinuind biserica S-tului Nicolae, că: prin primirea acelei subvențiuni pe *ascuns* a pus sub influința materială a unui *stat strĕin* mai multe institute de învĕțămênt din patriă, și cu o asemene influință a stat ani de ḑile fără scirea guvernului reg. ung. ceea ce îndreptățesce pe guvern, ca față de șcólele din cestiune se aplice cea mai strictă pedépsă cuprinsă în art. de lege XXX din 1883 adecă *închiderea lor.*

Guvernul însĕ înainte de a face pașii de lipsă pentru esecutarea acestei disposițiuni voind a da șcólelor centrale din Brașov posibilitatea spre mai departe subsistență interḑicênd prin consistor Eforiei din Brașov facultatea de a primi *sub ori-ce nume și sub ori-ce titlu* ajutor dela guvern séu dela domnitor strĕin, o provócă se suplice la statul nostru pentru ajutor pe séma șcólelor.

Acest ordin s'a publicat prin ḑiare, prin parlament și s'a tipărit în broșură, care o am în mână, prin urmare nu mai formézä un lucru de natură discretă, la care nu ne-am puté provoca.

Décă lucrul ar fi fost așa, precum se presentézä în acest act, guvernul nostru în adevĕr ar fi avut drept se procédă cu tótă rigórea legii contra șcólelor nóstre din Brașov, ér șcólele avisate la acel ajutor dela biserica S-tului Nicolae ar fi devenit necesitate séu se se desființeze, séu se céră și se priméscă *subvenția* promisă dela stat și se tragă conseguențele provĕḑute în lege și atunci perderea caracterului confesional și național al lor era numai cestiune de timp.

Spre norocire însĕ lucrul n'a stat așa. Pentru-că ajutorul ce-l primeau șcólele nóstre din Brașov n'au fost de natura unei *subvențiuni dela guvern séu dela domnitor strĕin,* ci au fost o *desdaunare din partea statului România pentru bunurile și alte emolumente, ce le-a avut în România biserica S-tului Nicolae în timpuri vechi,* o desdaunare — *rentă anuală,* stabilită și votată cu tótă publicitatea în legislativa României și întrodusă în budget, o rentă, pentru care statul României *nu și-a susținut și nici când n'a esercitat nici un drept față cu biserica S-tului Nicolae și nici o influință în școlele susținute de aceea.*

Consciă de dreptul sĕu biserica S-tului Nicolae când a respuns la ordinul ministerial a ḑis, că *se supuse poruncei guvernului* și de-ocamdată nu va cere și nu va primi ajutorul din cestiune din România, declară însĕ că acela nu se póte cualifica de o subvențiune provenită dela guvern séu domnitor strĕin, înterḑis prin ordinul ministerial Nr. 559 din 1875 și prin art. de lege XXX § 72 din 1883, ce este o desdăunare din partea statului pentru venitele ce le-ar trage acea biserică din bunurile și alte drepturi avute în România, la cari însĕ nu renunță și nu va renunța nici-odată, și décă nu se va limpeḑi cestiunea pe cale diplomatică în timpul cel mai scurt posibil, biserica și-le va validita chiar și pe calea legii contra statului România, și speră, că din partea guvernului nostru va întêmpina tot sprijinul pentru care-l și rógă.

Guvernul nostru a esmis o anchetă la Brașov, care în archiva bisericei S-tului Nicolae a studiat tóte chrisóvele privitóre la originea acelei rente și din raportul aceleia guvernul nostru convingêndu-se de adevĕrul celor afirmate de biserica S-tului Nicolae, a abandonat idea aplicării §-lui 72 din art. de lege XXX din 1883 și a pornit pertractările cu România pentru desdăunare.

Dér acele pertractări trăgănându-se prea mult, ér biserica S-tului Nicolae temêndu-se, că până când pe acea cale 'și va vedea validitat dreptul sĕu 'i vor seca tóte mijlócele de a susține scólele, în tómna anului 1898 a intentat procesul pus în vedere, pretinḑênd dela statul României deplină desdăunare prin arbitrarea unui capital, care ar asigna pentru totdéuna o rentă corĕspunḑĕtóre venitului ce ar aduce bunurile și emolumentele perdute.

Acest proces a genat pe ambele guverne, dér mai vêrtos pe guvernul nostru, care voia ca însu-și se esopereze desdaunarea.

Trec peste valurile, cari le-a provocat acésta cestiune în opiniunea publică și în parlamentele ambelor state, valuri cunoscute membrilor luminați ai acestui congres și vin a constata numai resultatul.

Este fapt, că România prin o lege adusă în Ianuarie a. c. a escontentat pe biserica s-lui Nicolae, respunḑênd odată pentru tot-déuna un capital care fructificat cu 4% dă anual o rentă de 38,500 lei, adecă un capital de 962,500 lei, plătind tot-odată și renta neridicată pe anii 1897—1899, ér biserica s-lui Nicolae a revocat procesul.

Până aci resultatul obținut este mulțumitor și atât biserica s-lui Nicolae cât și autoritățile ei superióre bisericesci datoresc mulțumită guvernului nostru pentru valorosul sĕu sprijin.

Modul însĕ, cum se administrézä capitalul primit dela România, după convingerea mea, fără nici o necesitate, *jignesce dreptul autonomiei, garantat prin lege al bisericei nóstre.*

Se ḑice adecă, că stipulațiunea între guvernul român și al nostru s'ar fi încheiat astfel, ca acel capital *sĕ se depună în Budapesta la cassa centrală a ministeriului* în scopul: ca se se administreze prin ministrul nostru de culte și instrucțiune publică, avênd a se transpune totdéuna interesele lui la biserica S-lui Nicolae din Brașov, pentru susținerea gimnasiului superior și a șcólei reale inferióre gr. or. rom. din Brașov și fapt este, că acolo e astăḑi depus capitalul și interesele lui de acolo s'au transpus deja pe 4 ani la comitetul parochial dela sf. Nicolae în timpul indicat.

Se ḑice mai departe, că ministrul de culte și instrucțiune publică consideră acel capital de o fundațiune.

Se ḑice în fine, că biserica s.-lui Nicolae și-a dat învoirea la tóte acestea, făcêndu-și firesce reservele sale, ca numai până atunci se se pótă administra capitalul la ministrul de culte și instrucțiune publică, până când interesele lui fără nici o impedecare i-se vor transpune promt pentru susținerea gimnasiului sup. și a șcólei reale cu caracterul lor confesional și național de astăḑi, — în momentul însĕ când din ori-ce motiv acésta n'ar fi posibil, a-și susține dreptul a dispune liber ce capital și de venitele lui ca proprietarul absolut al aceluia.

Se ḑice, în fine, că biserica s.-lui Nicolae are se dea în fiă-care an socoteli documentate ministrului despre folosirea rentei sale în scopul indicat.

Eu unul, carele în periodul prim al luptei purtate în acésta cestiune gravă, până când s'a limpeḑit natura rentei, am

lucrat împreună cu rěposatul metropolit Miron, şi care cunósce tóte ce s'au petrecut în acel period în acéstă afacere, nu fac imputărî nicî bisericei s.-lui Nicolae nicî niměnui pentru modul cum s'a complanat acéstă afacere, peutru-că sciu apreţia situaţia grea în care se aflau totî factorii, carî au conlucrat la deslegarea acelei grele probleme.

Nu pot trece însě nicî eu, şi cred, că nu póte trece nicî representanţa bisericii nóstre autonome la ordine peste *primul cas, prin care nu ni-se atacă constituţia nóstră bisericéscă, autonomia nóstră*, pentra-că décă am trece peste casul prim vor urma şi altele şi ne vom pomeni, că autonomia nóstră înarticulată în lege şi sancţionată de Maj. Sa este numai pe hărtiă.

Este desconsiderată autonomia nóstră prin aceea, că averea unei parochii, cu abatere dela dispositiunile positive ale statului organic se administréză la guvern, pe când după întărirea în vigóre a statutului organic chiar şi acele fondurî şi fundaţiunî, carî atuncî se aflau în administrarea guvernului şî-a ţinut de-a sa datorinţă guvernul de atuncea a-le transpune în administrarea respectivelor organe bisericescî.

Este vătěmată autonomia bisericii nóstre şi prin aceea, că s'a creat fundaţiune din averea unei parochii de factorî necompetenţî.

Indată ce am aflat despre acestea, la primul sinod întrunit după complanarea în feliul acesta al cestiunei rentei la sinodul archidiecesan din anul acesta am făcut următórea interpelaţiune:

1) Are I. P. S. Sa şi Ven. Cons. arch. cunoscinţă, că diferendul ivit între biserica sf. Nicolae şi Inaltul guvern din causa rentei sale, s'ar fi complanat prin o învoială între guvernul nostru şi guvernul român?

2) Este adevěrat, că guvernul român achitéză definitiv acea datoriă cu suma de 962.500 lei, precum şi suma de 115.500 lei rentă neridicată pe cei trei anî din urmă?

3) Este adevěrat, că acest capital nu se predă proprietarului, ci se depune la cassa centrală a statului în Budapesta, de unde se administréză interesele prin ministrul de culte.

4) A consimţit biserica sf. Nicolae cu acéstă învoială?

Preşedintele I. P. S. Sa într'o şedinţă următóre declară, că n'are cunoscinţă esactă despre resolvirea finală, nicî despre modul cum s'ar fi resolvit acea afacere. Atâta însè scie, că cele douě guverne, conduse de bune intenţinî, au pertactat resolvarea acelei cause pe calea bunei înţelegerî.

In legătură cu aceste, deputatul *Cosma* propuse, ca atât interpelerea sa, cât şi rěspunsul sě se predée comisiunei organisătóre spre studiare şi referare încă în sesiunea presentă.

La propunerea dep. Dr. I. *Mihu* ref. comis. organisătóre sinodul ia următorul conclus:

„Pentru a puté pertracta în merit propunerea făcută, este de lipsă, ca sinodul sě fiă pus în deplină cunoscinţă de causa, drept aceea se însărcinéză Consist. archidiecesan a veni la sesiunea sinodală viitóre cu un raport special, în care sě se arate mersul şi finalisarea afacerii, referitóre la diferendul, ce se ivise între înaltul minister r. ung. de culte şi instr. publică şi între biserica sf. Nicolae din Braşov pentru ridicarea rentei sale anuale de lei 38.500, — avênd a presenta de-odată şi tóte actele din cestiune“.

Acum însě fiind întrunită representanţa Metropoliei, representanţa întregei bisericî din statul nostru, şi fiind cestiunea şi aicî pentru ca congresul sě aibă ocasiune a cunósce causa şi a lua měsurile, ce le va afla cu cale pentru salvarea autonomiei bisericei nóstre.

Din aceste motive îmî cer voia a presenta următórea

Interpelaţiă:

1) Adevěrat este: că cestiunea rentei anuale de 38.500 lei, ce o primea biserica sfântului Nicolae din Braşov dela statul român pentru susţinerea şcólelor gr. or. române de acolo, drept desdaunare pentru bunurile şi alte emolumente avute din vechime în România, — s'a complanat pe cale diplomatică între guvernul nostru şi cel român astfel: că statul român a rescumpărat acea rentă liberând pe numele bisericei sfântului Nicolae o rentă perpetuă unică de 962.500 lei, cu interese de 4% plătibile în fiă-care an la 15 Aprilie?

2) Adevěrat este: că din capitalul de 962.500 lei s'a înfiinţat o fundaţiune, al cărei venit anual de 38.500 lei, minus spesele de manipulaţiune, sě se întrebuinţeze esclusiv numai pentru susţinerea gimnasiului superior şi a şcólei reale inferióre gr. or. din Braşov, al căror comproprietar este biserica sfântului Nicolae de acolo?

3) Cine a înfiiinţat acea fundaţiune? Obţinut'a actul fundaţional aprobarea consistoriului archidiecesan?

4) Adevěrat este: că averea acestei fundaţiunî este depusă în Budapesta la cassa centrală a statului şi că se administréză de ministrul de culte şi instrucţiune publică reg. ungar?

5) Adevěrat este: că biserica sfântului Nicolae din Braşov este datóre sě înainteze în fiă care an la amintitul ministru socotele documentate despre folosirea acestei rente?

6) Fost'au consultate înainte de încheierea învoelii internaţionale parochia ca proprietară a rentei şi autorităţile ei superióre bisericescî, asupra condiţiunilor acelei învoelî?

7) Invoitu-s'a biserica sfântului Nicolae şi Consistoriul archidiecesan, ca fundaţiunea înfiinţată din capitalul rentei sě se administreze la minstrul de culte şi instrucţiune publică r. ungar, ca acel capital sě se depună în Budapesta la cassa centrală a Statului şi ca parochia sě dea socotélă ministrului despre folosirea rentei sale?

8) Comunicat'a guvernul nostru textul învoelii internaţionale încheiate cu guvernul României în acéstă cestiune cu parochia proprietară şi cu consistoriul archidiecesan? şi décă da! care este acela?

Partenie Cosma,
deputat.

Inalt P. S. Sa pentru a rěspunde meritoric, cere timp de studiere.

La propunerea Escelenţei Sale Congresul hotăresce a celebra Mercurî în 17 a l. c. *parastas* solemn întru pomenirea memoriei şi odihnei sufletului repausatului archiepiscop Miron.

Comisiunea verificatore.

La propunerea referentului I. A. de *Preda* se verifică următorii deputaţî: Tit *Haţeg*, Petru *Corcan*. Dr. Ioan *Popovicî*, Dr. Ioan *Sêrbu*, Dr. At. *Brădean*, toţî din diecesa Caransebeşului; apoi din archidiecesă deputaţii: Dr. Ioan *Meţianu* şi Dr. Ioan *Şenchea*.

Douě alegerî sunt atacate prin proteste: alegerea deputatului din cler, Vas. *Mangra* şi a deputatului mirean Dr. George *Miclea*. Alegerea acestui din urmă se verifică în grabă, pentru-că chiar décă s'ar lua în considerare voturile comunei *Alibunarî* — care protestéză — totuşî numitul deputat întrunesce maioritatea voturilor.

In contra alegerii vicariului *Mangra* au intrat 2 proteste, unul dela însuşî comisariul consistorial şi altul dela alţî doi preoţî. In raportul comisarului, precum şi în proteste, se *afirmă*, că Mangra şi ómenii sěi au folosit tóte mijlócele de presiune. (Bine cunoscute şi publicului mare.—Culeg.) Deóre-ce însě nu e nimic dovedit, maioritatea comisiunei, G. *Popovicî* şi I. *Trăilă*, propune verificarea, ér raportorul I. A. de *Preda* cere mai 'nainte cercetare fiind în suspect faptul, că din 76 preoţî îndreptăţiţî la vot, numai 37 au votat, dela carî dep. Mangra a întrunit 20 voturî.

Punêndu-se la vot, propunerea minorităţii cade; în urmare deputatul *Mangra* se declară verificat.

Rap. — Rip.

Din Camera română.

Şedinţa dela 29 Sept. n.

(Urmare.)

D-l ***P. P. Carp****, preşedintele consiliului şi ministru de finanţe*, rěspunde d-lui Pallade. Nu este nicî un indiciu sigur, dice, că vom avé deficit anul acesta, căcî primele lunî ale acestui an se resimt de anul rěu trecut.

Despre budget rectificativ mě întreb: vrem sě facem ceva serios séu nu? Este imposibil ceea-ce a spus d-l Pallade. Luaţî organisarea ministerului de culte, luaţî organisarea ministerului de rěsboiŭ cu soldele carî le-aţî făcut d-vóstrě.... Ei bine, ce voiţî d-vóstrě sě facem în douě lunî şi jumětate?

Budgetul rectificativ va fi budgetul cel nou.

D-l ***Take Ionescu***: Constat ce progres am făcut, când vedem pe un representant al oposiţiunii făcênd declaraţiunî ca cele de astădî. Opera nóstră trebue dusă mai departe, mai ales acum când toţî sunt conscienţî de acest lucru (Aplause).

Se întrébă, care a fost mersul finanţelor dela 1875 încóce şi esclamă: D-v., liberalii, d-le Pallade, în ultimul guvern aţî desfiinţat imposite aprópe mai multe decât aţî creat. Astfel s'a creat o legendă, pe care guvernul conservator trecut a sdrobit'o, că un guvern care pune imposite este menit sě piară.

Noi am urmat o mare operă. Dela început a trebuit sě arătăm starea reală a finanţelor nóstre, pentru care mi-s'a făcut chiar o vină: că am vorbit prea leal.

Cheltuelile budgetare cresc pe fie-care an, în mijlociu cam cu 5 milióne. La ce s'au afectat aceste cheltuelî? La crearea de nouě funcţiunî! Va sě dică: crescere de cheltuelî, micşorare de veniturî, micşorare de imposite. Maşina nóstră financiară a mers înděrět. Acum veniturile trebuesc sporite.

Au venit vremurî rele şi pe noi ne-au surprins nepregătiţî. Aşa nepreparaţî însě am fost siliţî sě facem ce putem ca sě facem faţă plăţilor.

Noi am pus 11 imposite. Da sigur că simţim de ajuns cât am impus pe contribuabilî. Şi faptul că vedem adî în Cameră pe d. Pallade, se datoresce de sigur şi celor 11 imposite pe care le-am pus. (Aplause).

Când am cerut votarea budgetului, eu, ca ministru de finanţe, am creat am un precedent: am declarat Camerei că-i voiŭ mai cere nouă imposite. Oratorul spune, că voia sě mai impue moştenirile din primul rang, sě ridice patentele, taxa proporţională a impositului personal, etc.

V'am adus anul trecut — continuă d-l Take Ionescu — aicî în Cameră un tablou al lefurilor pe carî le plătesce Statul. Aţî putut vedea, că Statul plătesce pe an 19 milióne lefurî sub 120 de lei lunar. Noi am luat dela cantribuabilî 18 milióne de lei, ér în budget n'am făcut economii decât de 9 milióne şi jumětate. Eu tot atuncî am voit sě fac încă 10 milióne economii, parte din lefurî, parte dintr'alte părţî.

Pentru a scăpa de ceea ce ne ameninţă anul acesta în budget, trebue sě reformăm organisaţiunea. Mai este însě imperios necesar ca sě modificăm legea pensiunilor, căcî este peste putinţă sě mai mergem astfel, când cifra pensiunilor sporesce neîncetat. Aşteptăm pe d-l Pallade ca sě ne dea concursul d-sale în acéstă privinţă.

D-l Take Ionescu spune apoi, că cifra de 43 milióne cu care d-l ministru de finanţe a spus, că suntem descoperiţî este prea mică. Ea este de 55 milióne.

Acestea sunt mijlócele pe care le-am propus la Iunie şi pe care d-l Carp a început sě le pună în practică. Aşî voi sě cunosc şi mijlócele pe care le propuneţî d-vóstră, liberalii.

Eu vě declar, că nu veţî găsi alte soluţii. Afirm, că cu cât timpul trece, cu atât e mai greu; cu cât trece o lună, cu atât mai greu. Situaţiunea pieţei monetare merge de vre-o doi anî tot spre rěu şi la iérnă vom avé probabil o crisă monetară. Un împrumut mare séu o conversiune o sě ne fiă greu de făcut încurênd. Cei mai scumpî banî sunt acei pe carî nu-i găsescî. Depinde de cei carî ţi-i dă şi de împrejurărî.

Sě sciţî însě, că creditul României nu va scădé nicî-odată cu měsurile bărbătescî

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Părerea unui strěin
asupra cestiunei israelite în România.

„*Noua Revistă Română*“ de sub direcţiunea d-lui profesor universitar C. Rădulescu-Motru, publică în numěrul sěu ultim a patra seriă de părerî ale unor bărbaţî însemnaţî strěinî asupra întrebării, décă Românii trebue séu nu sě dea Evreilor din ţéra lor drepturî politice şi civile. Intre cei cătră carî s'a adresat numita revistă şi carî au dat rěspunsurî de acestea, se află Zola, Drumont, Lombroso, Mommsen, Clemenceau, Lueger, Max Nordau etc. Unii din aceştia s'au pronunţat în favorul Evreilor, alţii în contra lor, după principiile, ce le profeséză fiăcare. Cei mai mulţî au rěspuns dintr'un punct de privire numai general, al umanismului séu al oportunităţii orî neoportunităţii, fără a ţiné sémă de interesele speciale românescî şi de împrejurările, în carî se face desvoltarea României.

Intre toţî aceştia se deosebesce mult în părerile sale rěspunsul lui *Houston Stewart Chamberlain*, ca bun cunoscětor al stărilor din România. De aceea aflăm de interes a reproduce în întregul ei scrisórea, ce-o adreséză acest bărbat ager la minte şi nepreocupat directorului amintitei reviste. Étă-o:

Mult stimate Domnule!

Nu este uşor a rěspunde în mod lămurit şi convingětor, în marginile unei scrisorî, la întrebarea D-vóstre.

Frase se pot lesne aşterne: cu frase aşî puté, fără mare ostenélă, sě-mî atrag după dorinţă orî aplausele marei plebe, aşa numite liberale, care se entusiasméză pentru o „*omenire*“ abstractă, orî aprobarea unei mulţimî de evreo-fagî sělbaticî şi ignoranţî: renunţ cu plăcere la amêndouě. Căcî deşi trebue sě presupun, că vocea mea nu va fi băgată în sémă, totuşî nu pot sě trec cu vederea, că e vorba aicî de-o cestiune seriósă şi sfântă, cu urmărî fórte îndepărtate. Alţii pot da puţină însemnătate vorbelor mele, eu nu pot face acésta. Orî cât de mărginită ar fi competinţa mea şi orî cât de fragmentară ar eşi acéstă consultaţiă, n'aşî puté vorbi, décă n'aşî simţi, că am dreptul de-a lua asupra mea responsabilitatea vorbirei. De unde trebue dedus acest drept?

In acel vers al primei scrisorî corintiene, apostolul ne învaţă, cum trebue sě fiă părerea nóstră pentru-ca vorbele nóstre sě nu fiă vorbe góle: din iubire trebue sě isvorésců. Şi ce iubire póte fi decisivă aicî? Aceea, pentru o „omenire“ abstractă, care esistă numai în creerii unor visătorî slabî de ânger séu ai unor doctrinarî mărginiţî? Aceea care strînge pe piept cu tot atâta căldură pe Chinesul mincinos, sperjur, cu totul lipsit de suflet, pe negrul mărginit la minte şi de-o bestială sensualitate, ca şi pe nobila rassă umană, căreia îi datorim tot ce numim cultură, artă, sciinţă şi concepţiă despre viaţă europénă? Nu, de sigur, că nu. Nu esistă iubire abstractă, teoretică, doctrinară; iubirea este iubire numai când se raportă la apariţiunî hotărîte, concrete, mărginite şi iubirea póte îmbrăţişa numai atuncî cercurî mai largî, când cercul cel mai intim şi cel mai restrîns este stabilit în mod firm şi imuabil. Tóte palavrele de omenire şi umanitate, carî lasă afară din text acéstă lege mijlocie şi nu vor sě înţelégă, că adevěrata iubire de ómenî trebue sě-şi aibă răděcina în iubirea pasionată, devotată, da, chiar părtinitóre — décă vreţî s'o numiţî astfel — pentru familiă, pentru patriă, pentru popor, pentru rassă, este numai franseologiă, décă nu este (lucru fórte des astădî) o înşelăciune metodică a unor ómenî, carî cu frumósele lor învěţăturî morale ideale, urmăresc cele mai palpabile interese ale sacului lor cu banî şi ale puterei lor.

Aşa-dér cine vré sě vorbéscă în acéstă cestiune trebue sě se legitimeze mai întâiŭ, că vorbesce din dragoste pentru poporul român, nu din dorinţa de a-şî apěra ideile proprii, nu fiind-că se simte chemat sě dea ajutor omenirii întregî, şi încă mai puţin fiind că apěră interese proprii séu strěine; căcî în acest din urmă cas, chiar în momentul când dă cu uşurinţă un sfat Românilor — despre ale căror împrejurărî póte nu scie nimic — încaséză în acelaşî timp şi folosul părerii sale.

luate la vreme şi cu curaj. Am convingerea că acestui mod de a lucra posteritatea îi va aprecia justa lui valóre. când timpul se va scurge. (Aplause prelungite.)

SCIRILE DILEI.

— 4 (17) Octomvrie.

Secţiunile literare. Alaltăerî secţiunile literare ale Asociaţiunii, alese în adunarea generală dela Băile-Herculane, şi-au ţinut în biroul Asociaţiunii şedinţa de constituire sub presidenţa d-lui canonic I. M. Moldovan. După primirea abdicerii membrilor Dr. Barcianu, D. Comşa şi Gr. Maior — scrie „Telegraful Român" — se procede la constituire, alegêndu-se în *secţiunea literară*: preşedinte Dr. Marienescu, vice-preşedinte Ios. Vulcan, referent Dr. Blaga. Sediul secţiunii Braşov. In secţ. *istorică*: preş. V. Babeş, vice-preş. Şuluţiu, referent Vas. Goldiş. Sediul Sibiiu. In secţiunea *sciinţifică*: Pres. Porcius, vice-preş. Dr. Vuia, referent Vlaicu. Sediul Rodna-veche. In secţiunea *scolară*: Preş. Dr. Hossu, vice-pres. Pletosu, referent Dr. I. Stroia. Sediul Blaşiŭ. In secţiunea *economică*: Pres. P. Cosma, referent Dr. Mihu. (Postul de vice-president a rĕmas vacant). Sediul Sibiiu. Se primesce următórea propunere a d-lui V. Onişiu: „Secţiunea literară sĕ fie însărcinată cu presentarea unui proiect despre modalităţile de editare a organului „Asociaţiunii" şi proiectul sĕ se presente în proxima şedinţă plenară a secţiunilor; ér până atunci organul „Asociaţiunei" sĕ continue a apără în forma sa actuală". In fine se însărcinéză prim-secretarul „Asociaţiunii" Dr. Cornel Diaconovich sĕ presinte un regulament pentru desbaterile interne ale şedinţelor plenare.

Diua nascerii principelui Carol. Erî, Marţî 3 Octomvrie, micul principe Carol a împlinit 7 anî. Cu acéstă ocasiune, Metropolitul Primat, împreună cu toţî episcopii, s'au dus la Sinaia şi au presentat micului principe o *carte de rugăciune*, în numele Sfântului Sinod. Legătura cărţii a costat 7000 lei.

† Anton Brandner. Societatea filarmonică din Braşov a trimis un anunţ deosebit despre perderea mult meritatului şi regretatului sĕu întemeiător şi are de gând de a face în amintirea neuitatului dirigent şi sufletul acestei societăţî o fundaţiune, care sĕ pórte numele sĕu.

Regele Milan şi complotul bulgăresc. Diarul „Moskowski Viedomosti" revine asupra visitei ex-regelui Milan la Bucurescî şi dice, că ea a fost pricinuită, fiind-că printre scrisorile sechestrate de justiţia română la Bulgarii implicaţî în complot, sunt unele prin carî se indică, că Milan avea relaţiunî cu comitetul macedo-bulgar, dela care a luat banî, în schimbul promisiunei, ca sĕ furniseze oficerî sêrbî. Milan a cerut ministrului de justiţie ca numele sĕu sĕ nu fie pomenit în şedinţa publică, dér d-l Maiorescu a refusat acésta. Milan s'a adresat apoi la d-l Pallavicini, cerênd intervenţia sa, dér şi acesta a rĕspuns printr'un categoric refus.

Biletele de liberă petrecere în ţéră. In ultimele dile, prefectura poliţiei Bucurescî a liberat peste 200 de bilete de liberă petrecere a streinilor în ţéră. Biletele liberate până acum sunt în numĕr de 6000. Duminecă espirând terminul acordat, poliţia a prelungit terminul până la sfârşitul acestei lunî, din causă că au rĕmas mulţî streinî, carî n'au putut sĕ-şî procure certificatele dela consulate.

Pentru „Zde". Din *Laibach* se anunţă, că la adunarea de controlă de acolo, au fost pedepsiţî cu arest mulţime de reservişti, pentru-că-au rĕspuns cu „zde" în loc de „hier" la apelul nominal.

Necrolog. In Gurahonţ a rĕposat în 11 Oct. n. medicul cercual *Dr. Constantin Grosa*, în etate de 41 anî. Rĕmăşiţele defunctului au fost petrecute la odihna eternă Duminecă în 14 Oct. în cimiterul gr. or. din Gurahonţ.

Corónă de fier şi 100,000 coróne. Fóia oficială ungară a adus scirea, că baronului Bela *Vay*, vice-preşedinte acum dimisionat al camerei magnaţilor, i-s'a conferit din partea Majestăţii Sale ordinul „Coróna de fier". In acelaşî timp însĕ din Mişcolţ, unde bar. Vay petrece stabil, se scrie, că el a câştigat la loteria de clasă 100.000 coróne.

Dar împĕrătesc. Majestatea Sa monarchul nostru a dăruit din casseta sa privată 200 coróne comunei bisericescî române gr. or. din Secaş pentru repararea bisericei dĕrimate.

Omor înfiorător. Dilele trecute familia cârciumarului din Gavoşdia (comit. Caraş-Severin) Davidovicî, a fost omorîtă într'un mod cât se póte de bestial. De ore-când cârciumarul Davidovicî a primit ca desdaunare dela o societate de asigurare în causă de foc 1200 coróne şi la aceştî banî a rîvnit ucigaşul Petru Bumbu, un hoţ vestit. Ucigaşul s'a furişat într'o nópte în locuinţă, unde a omorît pe cârciumăresa, pe o fiică a ei de 11 anî şi pe un copilaş de 7 anî. Toţî trei au fost tăiaţî în bucăţî cu cuţitul. Gendarmeriei i-a succes în curênd a pune mâna pe ucigaş, aflând la el şi suma de 1200 cor.

Pe mine un alt mobil mĕ scóte din retragerea mea cenobitică, nimic alt-ceva nu póte învinge antipatia mea de-a mĕ arunca în curentul tulbure al politicei dilnice, decât admiraţia sinceră şi iubirea caldă, ce o am pentru vigurósa naţiune română. Acéstă naţiune este un punct de strălucire şi o speranţă în istoria întristătóre a popórelor, ce s'au smuls de sub ruşinósa dominaţie turcéscă. Numai ea singură printre acestea, a esistat în adevĕr până acum. In sângele amestecat al Românilor de astădî, pare a-se fi păstrat ceva din sângele vechilor Romanî, care se manifestă în mod salutar ca instinct politic. Fără acest instinct nu se póte întemeia o naţiune şi fără naţiune nu póte prinde rădĕcină nicî civilisaţia şi nicî cultura. Tocmai de acest instinct sunt lipsite în mod regretabil popórele balcanice pur slave, popóre de altfel aşa de simpatice; de aceea nu eflăm la dênsele continuitate, înflorire, asigurarea viitorului; ele şovăesc astădî încóce şi încolo, întocmai cum au şovăit înainte de venirea osmanilor.

Romănia însĕ, fără a-se îmbăta cu vanitatea gloriei trecute, a priceput îndată problema de-a întemeia un nou popor unitar, o nouă naţiune, un nou stat capabil de-a trăi printre vechile state ale Europei. Nu vreau sĕ flatez şi nicî nu-i nevoiă; sciu că în istoria aşa de scurtă a noului stat, petele de umbră n'au lipsit: dela pumnalul asasinului politic până la prostiile unor corpurî legiuitóre; nimic n'a lipsit din ceea ce e comun altor naţiunî. Totuşî, ce putere politică arată deja sufletul poporului dormitând încă în stare embrionară, când (înainte de 1856) cu tótă îndelungata tutelă a Rusiei, pregătesce independenţa de mai târdiu şi face ca influenţa rusésca să alunece de pe dênsul ca apa de pe un părete de marmoră. Ce inţelept lucréză cele două principate când — în contra hotărîrilor convenţiei din Paris — aleg amêndouĕ pe acelaşî preşedinte (Cuza)! Şi apoi după-ce ţéra s'a recules şi s'a organisat întru câtva, ce privire uimitor de pĕtrundĕtóre ne reveléză chemarea unui principe din casa Hohenzollern, ca întemeiător al unei dinastii ereditare!

(Va urma.)

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Octomvrie st. v. 1900

s'a deschis nou abonament, la care învităm pe toţî amicii şi sprijinitorii fóiei nóstre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 coróne; pe şése lunî 12 coróne; pe trei lunî 6 coróne; pe o lună 2 coróne.

Pentru România şi străinătate. pe un an 40 francî, pe şése lunî 20 francî, pe trei lunî 10 francî, pe o lună fr. 3.50

Abonarea se póte face mai uşor prin *mandate postale.*

Administraţiunea.

Stărî critice.

O plângere generală se aude pretutindenî la noi în ţéră. Merg rĕu, fórte rĕu atât afacerile economice, cât şi cele comerciale şi industriale. Pretutindenî ómenii sunt stăpâniţî de presimţirî rele şi seceta lungă din tómna acéstă face, ca speranţele la un an viitor îmbelşugat sĕ se nimicéscă deja de pe acum. Aprópe în tótă ţéra nu s'au putut face încă sĕmĕnăturile de tómnă, bieţii economî sunt desperaţî şi se întrébă deja de pe acum: ce va fi anul viitor?

Paralel cu îngrijirile acestea merg sumedenia de miserii şi neajunsurî de tot felul. Dintre toţî bietul econom o are mai rĕu. Lipsa de banî îl torturéză, nu-şî póte vinde cu preţ nicî sĕmânţa la care a muncit un an întreg, nicî vita grasă sĕu de jug, nicî nimic. Şi, Dómne, cum îl năcăjesc şi chinuesc esecutorii de dare, îi pun sula 'n cóste sĕ plătéscă orî de are sĕu ba. Işî vinde dér cum póte, pe preţ de batjocură, bucata şi vita din curte, fără a-i rĕmâne ceva câştig pentru traiul greu de peste érnă; el nu e cu nimic profitat, cu nimic nu s'a ales din munca sa de peste an, cel mult cu datoriile contrase la băncî, pe carî nu le póte plăti. Pe când astfel micul proprietar sufere şi tângesce, esploatatorii lui ovreii de tótă tépa se îngraşă pe socotéla lui, adună bucatele pe preţ de nimic şi înmagazinându-le, le vênd mai târdiu, póte, cu preţ îndoit de cum le-au cumpĕrat.

Firesce, astfel fiind starea economului dela sate, ea se resimte dureros în ramurile industriei şi comerciului de tot felul. Micul industriaş, ca şi micul proprietar nu-şî póte desface marfa, comercianţii dela oraşe stau trişti şi abătuţi în uşile prăvăliilor, aşteptând cu césurile până sĕ le vină vr'un muşteriu, ca sĕ le cumpere marfă. Apoi pretutindenî în oraşe încetéză sĕu decresce grozav munca. Intreprinderile private şi micul capital plasat în ele stagnéză, regreséză chiar vĕdênd cu ochii, mulţime de fabricî îşî reduc munca şi afacerile, fiind-că nu este căutare.

Nu mai încape îndoélă, stările aceste critice nu pot sĕ ducă la bine, ci tot la mai rĕu. Ajutor şi sprijin efectiv nu se póte aştepta încurênd, ba în loc de ajutor guvernul stă înainte cu pretensiunî budgetare esorbitante, cere decile şi sutele de milióne, fără a ţiné sémă, de unde sĕ le plătéscă contribuabilii. Ba îşî permite a face chiar lux. Votéză decî şi sute de mii pentru ridicarea de statue milenare, împarte din greu sume colosale pentru ajutorarea şi susţinerea de teatre unguresci, pentru şcóle poporale de stat şi pentru câte şi mai câte lucrurî şi instituţiunî fără de nicî un folos. Şi acésta o face, când chiar şoviniştii maghiarî se plâng şi se vaetă pe tóte tonurile, că clasa proprietarilor mijlocii maghiarî mai ales din Ardeal, se află pe marginea peirei, adî mâne va trebui sĕ cadă cu desĕvîrşire jertfă a miseriei, ce o bântue.

Situaţia în China.

Dintre diversele scirî, ce sosesc din China, mai interesante sunt acelea, carî vorbesc despre turburarea din provinciile sudice ale imperiului. Etă anume, ce i-se telegrafĕză din Shanghai lui „Morning Post":

Viceregii din ţinutul Jangce sunt forţaţî sĕ adune sume marî pentru clădirea noului palat împĕrătesc din Singanfu. Viceregii sunt siliţî a împlini poruncile, fiind-că trupele de pe teritoriul lor sunt comandate de generalî mandsu, carî sunt în solda principelui *Tuan*. La sud sunt două feluri de turburărî: In Kvantung mişcarea este condusă de amicul reformelor *Sunjacen*, care în primul rênd se îndreptéză *în contra dinastiei*, pe când rĕscóla din Kvangsu e îndreptată în contra autorităţilor locale. Nicî una din aceste mişcărî nu e condusă de ura contra streinilor, ba rĕscóla din urmă provócă pe streinî sĕ sprijinéscă şi ei mişcarea acésta.

Este neîndoios, că în întréga China este o mare mişcare îndreptată contra dinastiei Mandsu.

*

O scire a lui „*Daily Telegrah*" spune, că în 12 Octomvrie rĕsculaţii antidinasticî din Kangjuve au bătut trupele imperiale lângă Huicîan. Resculaţii au ocupat mai multe localităţî, dér n'au devastat, nicî n'au jefuit bisericile şi casele misiunilor străine. Rĕsculaţii declară, că scopul lor este sĕ rĕstórne dinastia.

*

Cât de mare esta amărăciunea printre rĕsculaţî în contra împĕratului şi a dinastiei, arată o telegramă din „Frankfurter Zeitung", care spune, că după un edict împĕrătesc, un atentator a voit sĕ ucidă pe imperatul *Kvang Su* când acesta era în drumul refugiului.

Din Africa sudică.

O telegramă din *Pretoria* a agenţiei „Reuter" spune, că Burgherul distins Van Post a primit concesiune de a merge în „colonia Oranje", spre a căuta pe *Dewett* şi a-i spune, că nu mai are înţeles sĕ continue lupta. Alţî doi Burgherî vor merge tot cu aceeaşî misiune la *Botha*.

*

Generalul *Buller* se va rentórce în Anglia. El a depus comanda peste armata englesă din Natal. Lord *Roberts* i-a esprimat mulţumire pentru serviciile prestate cât timp a fost sub ordinele lui.

*

O scire telegrafică din *Bruxella* anunţă, că călĕtoria lui *Krüger* nu va altera câtuşî de puţin continuarea rĕsboiului. *Burii vor lupta înainte lunî, ba anî întregî* şi rĕsboiul nu se va sfîrşi, decât cu stirpirea totală a Burilor.

Krüger va visita Hamburgul şi Berlinul. In ambe oraşele aceste se fac pregătirî pentru a primi sĕrbătoresce pe Krüger, care va călĕtori însoţit de Dr. Leyds.

ULTIME SCIRI.

Haga, 16 Octomvrie. Regina *Wilhelmina* a Olandei s'a logodit cu ducele *Henric de Mecklenburg-Schwerin.*

Esseg, 16 Octomvrie. In camera comercială a propus consilierul Zaji, ca Banul şi ministrul de comerciŭ sĕ nu fiă salutaţî la sosirea lor, ér stégul unguresc sĕ fiă depărtat de pe clădirea camerei. Propunerea a fost însĕ respinsă.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Octomvre n. 1900.

Renta ung. de aur 4%.	113.60
Renta de coróne ung. 4%. . . .	90.05
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%.	119.50
Impr. căil. fer. ung. înargint. 4½%	98.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	116.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	90.—
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	92.—
Impr. ung. cu premii	163.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin .	138.—
Renta de argint austr.	96.95
Renta de hârtie austr.	96.60
Renta de aur austr.	114.15
Losurĭ din 1860.	131.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară .	16.94
Acții de-ale Băncei ung. de credit .	644.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit .	644.50
Napoleondorĭ.	19.25
Mărcĭ imperiale germane	117.97½
London vista.	241.65
Paris vista	96.15
Rente de coróne austr. 4% . . .	97.20
Note italiene	90.40

Cursul pieței Braşov.

Din 17 Octomvre n. 1900.

Bancnota rom.	Cump.	19.06	Vênd.	19.10
Argint român.	Cump.	18.80	Vênd.	18.90
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.20	Vênd.	19.27
Galbenĭ	Cump.	11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.72	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—		Vênd.	101.50

ABONAMENTE LA „GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ.	3 fl. —
Pe şése lunĭ.	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ.	10 fr.
Pe şése lunĭ	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe şése lunĭ	1 fl. —
Pe trei lunĭ	50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe an	8 francĭ.
Pe şése lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se fac mai uşor şi mai repede prin **mandate postale.**

Domnii carĭ se vor abona din nou, sĕ binevoiéscă a srcie adresa lămurit şi a arăta şi posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.